

MAYOJEN NUMEROITA JA KIRJOITUSTA

Nolla

Mayat käyttivät nollaa jo 300-luvulla. Intiassa se keksittiin 800-luvulla ja Euroopassa nolla tuli käyttöön eräiden arvioiden mukaan vasta 1400-luvulla.

Mayat käyttivät 20-järjestelmää, kun me käytämme 10-järjestelmää. Mayojen lukujärjestelmä perustui sormien ja varpaiden lukumäärään. Numeroa yksi merkittiin pisteellä, viiva oli viisi ja lukua nolla kuvattiin simpukalla.

Mayojen numeroilla on helppo tehdä yhteen- ja vähennyslaskuja, ja koulutamattomatkin mayat oppivat helposti laskemaan. Kaakaopapuja käytettiin laskuvälineinä ja maksuvälineinä.

 = 0	 = 7	 = 14
 = 1	 = 8	 = 15
 = 2	 = 9	 = 16
 = 3	 = 10	 = 17
 = 4	 = 11	 = 18
 = 5	 = 12	 = 19
 = 6	 = 13	 = 20

Suurempia lukuja tehtiin rakentamalla ne päällekkäin. Kun luku siis meni yli 20:n, simpukka jätettiin pois ja piste merkitsi lukua 20:

 (20)
 (19)

Mayat ajattelivat luvun 39 lukuina 20 + 19.

Mayojen kirjoitus

Mayojen kirjoitusjärjestelmää on sanottu yhdeksi maailman vaikeimmista. Hieroglyfejä oli yli tuhat. Ne olivat tavu-, äänne- ja sanamerkkejä. Lisäksi merkkeihin kuului myös laajempia käsitteitä. Hallitsijoilla, kaupungeilla, kuukausilla ja päivillä oli omat hieroglyfinsä, samaan tapaan kuin nykyään kaupungeilla on omat vaakunansa.

Tehtäviä

- a) Suunnittele selkeä hieroglyfimerkki, joka merkitsee nimeäsi.
 - b) Kirjoita oma ikäsi mayojen numeromerkkejä käyttämällä.
2. Maya-lukujärjestys
 - a) Suunnittele selkeä ja yksinkertainen hieroglyfimerkki eri viikonpäiville, oppiaineille, harrastuksille ja vapaa-ajalle.
 - b) Merkitse lukujärjestykseen kellonajat mayojen 20-järjestelmällä.